REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA“ iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 70. **Brașov, Miercuri 28 Martie (10 Aprilie).** **1907.**

Contra-acțiune șovinistă.

Maghiarii din Cluj vor să se miște și ei, adecă mai bine zis, vor să întâmpine mișcarea de protestare în sânul Românilor c'un fel de contramișcare.

E un șemn acesta care probează mai sigur ca ori și ce că lupta noastră în contra nouălor uneltiri de maghiarizare corăspunde pe deplin intereselor noastre de apărare națională. E și natural ca rezistența noastră națională să producă nu numai indispoziție, ci și mari îngrijiri în cuibul din Ardeal al șovinismului maghiar.

De când politica guvernelor unguresti a deviat pe drumul fatal al maghiarizărei forțate, șoviniștii din Cluj, crezându-se chemați în prima linie a veghia, ca apele acestei nefaste politice să fie cât mai puțin turburate, au fost totdeauna cei dintâi cari, când mai ales Românii s'au mișcat, au dat semnalul de alarmă, căutând a provoca contra-acțiune chiemând sub steag pe Ungurii din Ardeal.

In anii după primul atentat săvârșit de regimul tisaist, în contra școalelor noastre și după-ce Românii în fața pericolului începuseră a se reculege și a se organiza sub flamura partidului național român unitar de la 1881, tot din Cluj s'a dat lozinca de a declara sub scutul puterei de stat răsboiu Românilor sau agitațiunei și agitatorilor români, cum se zicea și pe atunci. De aici din focularul, de unde s'a hrănit întotdeauna spiritul intoleranței naționale, s'a pornit acțiunea pentru înființarea „Kulturegylet“-ului, de aici s'a pus în lucrare campania de exterminare în contra școalelor, instituțiunilor și a pressei române. Am premis acestea pentru a înțelege de ce mișcarea de protestare din sînul nostru a deșteptat iarăși îngrijirile celor din Cluj, cari veghiază cu atâta zel ca nu cumva să fie alterat prin atitudinea hotărâtă a poporului român cercul intereselor șoviniste maghiare.

E vorba în adevăr de-o mișcare antiromână ce se pregătește acuma în vechia capitală a Ardealului. Vom înțelege noima planului de contra-acțiune, dacă vom spune că în fruntea acestei acțiuni se pune faimosul profesor de universitate Apathy, care de-un timp încoace ațîță necontenit prin scrierile și vorbirile sale pe conaționalii săi în contra Românilor, ear îndeosebi în contra clasei intelectuale a acestora.

La inițiativa lui s'a ținut Sâmbăta trecută în Cluj o mare consfătuire, la care au luat parte numeroși politiciani maghiari din acest oraș și al căreia scop a fost a pregăti o adunare poporală maghiară în Cluj, care să se ocupe de chestiunea proiectului de lege școlar ce este la ordinea zilei.

Foaia, în care Apathy își desfășură în toate variațiunile vederile sale politice intolerante, însoțește raportul său despre amintita consfătuire cu următoarele cuvinte întroducătoare, caracteristice: „A făcut un mare pas înainte mișcarea, a căreia țintă este de a lua posiție față cu agitațiunile naționaliste, îndeosebi însă față cu agitațiunile contra proiectului de lege relativ la salarizarea învățătorilor ce se desbate acuma în cameră.“

In ce sens voiesc Clujenii grupați în jurul lui Apathy să se miște și să ia poziție față cu „agitațiunile“ și „agitatorii“ ne putem închipui, încât n'ar mai fi de lipsă să ținem samă de cele ce s'au vorbit și de programul ce s'a stabilit în consfătuirea lor. Cu toate acestea credem a fi de interes să arătăm ideile și tendințele principale ce au predomnit-o.

„Ceea-ce vrem să facem acum trebuia să facem foarte de mult“, zise Apathy, adecă „să promovăm înțelegerea cu nemaghiarii“ sub cari el are în vedere în primul rând pe Maghiarii de limba română, cum îi place a ne numi. Sub masca aceasta a înțelegerii cu poporul cel bun și brav, sedus de „agitatorii fără conștiință“ vrea să organiseze noua cruciadă contra „valahilor“.

„Simțim noi, cu deosebire în Ardeal unde cei de limba română trăiesc cu totul izolați de noi în privința culturală, economică și socială, formând stat în statul maghiar, cât de multe am neglijat noi Maghiarii până acuma“.

Cu astfel de argumente a pledat Apathy pentru acțiunea ce o are în vedere. A schițat și problemele adunărei poporale ce vor s'o convoace. Ei aprobă, firește, direcțiunea politicei culturale a lui Apponyi pe deplin, dar vor ca deputații lor ardeleni să ceară modificări pentru înăsprirea mai multor dispozițiuni ale proiectului. Mai au de gând a cere măsuri mai energice în contra „agitatorilor cari esploatează pe țăranii de limba valahă“. Vor să pună la cale și în alte puncte ale Ardealului manifestațiuni de felul acesta pe temeiul devizei fantastice și scălciate, ca să fie „recuceriți cei de limba nemaghiară pierduți, pentru ideia de stat maghiar“.

Iată ce voesc șoviniștii din Cluj. Și câte n'ar mai voi ei încă? Le știm și nu ne mai surprind.

O mulțumire însă avem. Neliniștea și îngrijirea ce i-a cuprins din nou și în măsură mai mare ca până acum, ne dovedește viu și vădit că mișcarea noastră în apărarea limbei și a naționalităței e necesară, sănătoasă și salutară și nu poate aduce decât fructe bune pentru cauza mult cercatului nostru popor.

Adunări de protestare.

Adunarea dela Fildul de jos (cercul Huedinului).

Huedin, 8 Aprilie. (Telegr. part. a »Gaz. Trans.« sosită după 9 oare seara). Adunarea Românilor din cercul electoral al Huedinului, ținută la Fildul de jos, a reușit perfect. Prezenți au fost aproape toți preoții, mulți dascăli din jur, oaspeți din Cluj, și peste o miie de oameni din popor. Prezidentul adunării d-l protopop *Ioan Pop* din Morlaca, apoi d-nii: advocat *Tămașiu* din Hida și preotul *Mureșianu* din Zombor au ținut discursuri avântate pentru libertățile publice și contra proiectului Apponyi.

Adunarea a primit *unanim* proiectul de rezoluțiune ținut în termeni energici și propus de d-l advocat Dr. Amos Frîncu din Clușiu după un discurs esplicativ.

Un țăran mulțumește fruntașilor declarând că poporul este solidar cu ei. Inainte de adunare ca și după încheierea ei a domnit ordine perfectă — totuși *studentul Șerban a fost deținut* (!!?) — Notarul adunării Dr. Vasile *Crișan.*

Banffy-Huedin, 8 Aprilie n.

Onorată Redacțiune! Pentru întregirea telegramei trimise și până când vă voiu putea comunica și vorbirile în adevăr entuziaste ce s'au ținut, vă trimit rezoluțiunea propusă de raportorul Dr. *Amos Frîncu* și votată unanim de adunare. Observ că întâiu s'a votat rezoluția privitoare la reforma școlară și în urmă hotărîrea contra violării libertăților publice și pentru postulatul votului universal. Iată-o:

Rezoluțiunea
adunărei dela *Fildul de jos* (cercul Huedinului.)

I. Adunarea Românilor întruniți la *Fildul de jos*, în ziua de *8 Aprilie 1907* luând la amănunțită desbatere proiectul de reformă al guvernului, privitor la școalele confesionale, enunță unanim următoarea resoluțiune:

1. Adunarea protestează solemn contra reformei școlare proiectată de actualul ministru de culte și instrucțiune publică, înfierându-o ca un temerar atentat, atât împotriva libertății, frățietății, egalei îndreptățiri naționale și confesionale cât și împotriva drepturilor fundamentale istorice și pozitive, publice, autonomice și private, înscrise în costituțiunile Transilvaniei și Ungariei, ba chiar și împotriva temeiurilor creștinătății și a drepturilor omului, respectate azi ca sfinte, în toată lumea civilizată și neorbită de prejudiții și patimi.

2. De aceea adunarea, în conștiența adevăratului patriotism își ridică glasul indignării sale profunde în contra sistemului de guvernament manifestat și prin proiectul înfierat, care cu sguduirea bazelor istorice, etice și legale ale statului nostru, in interesul exclusivismului de rassă urmărește utopia desființării politice și etnice a atâtor popoare pătrunse cu egală fidelitate și de conștiință națională și de ființa lor constitutivă de stat.

3. Prin urmare adunarea pretinde, ca imediat să se retragă acest proiect, care tentează a împedeca pentru scopuri detestabile nepatriotice, luminarea prin instrucție a straturilor largi ale popoarelor, posibil eslusiv în limba maternă, și astfel primejduește consolidarea reală a statului, condiționată dela progresul armonic, dela pacea religionară întemeiată pe respectul caracterului național al instituțiilor bisericești, și dela buna convietuire a popoarelor unite sub coroana sfântului Stefan; în schimb adunarea reclamă alte măsuri legislative, cari să asigure dreapta salarisare a învățătorilor confesionali, cu ajutorul budgetului de stat, dat numai la cererea susținătorilor de școală și fără nici o condițiune.

4. Adunarea conjură pe toți oamenii libertății, și în primul rând pe toți factorii bisericești, școlari și politici ai poporului român, ca să stăruiască pe lângă toate forurile legale și îndeosebi la supremul factor constituțional, de a cărui tron în strălucire ne leagă, ca și de patrie și neamul nostru, lealitatea cu sânge pecetluită prin veacuri, și folosind toate mijloacele legale, cu supremă energie să lucreze, ca proiectul combătut să fie zădărnicit, arătând pretutindenea, că națiunea română, jertfind neasemenat dorului său de luminare, are și hotărârea nestrămutată de a intra în rezistența pasivă strict constituțională față de ori-ce acțiune neligiuită, îndreptată împotriva școalelor sale naționale și confesionale, împotriva limbei și culturei sale românești.

5. In urmă adunarea, pătrunsă de sfințenia cauzei și de gravitatea primejdiei amenințătoare, așteaptă cu încredere dela toți, cei în drept și datorință, să întrunească fără prejet o adunare a întreg neamului românesc din patrie, care în lupta de apărare a culturei sale naționale, să-și rostească solidar și în deplină frăție cuvântul său din urmă pentru situațiune și pentru viitor, și să închege earăși întreg poporul nostru într'o neînfrântă organisație, care să cuprindă în fine toate forțele vii ale națiunei, dela opincă până la vlădică

II. Adunarea de față stând neclintită pe basa programului partidului național român crede cu tăriă, că o îndreptare radicală a situației compromise politice și economice să poate efectui mai ales prin validitarea principiilor depuse în acel program de pace, dreptate și libertate națională, care reclamă și descătușarea pressei și votul universal și libertatea de întrunire; adunarea în consecență acopere cu aprobriul public toate acțiunile subversive. ale dujmanilor coaliați ai libertății menite de a suprima opinia publică și voința țării întregi.

Adunarea de la Orăștie.

(Raport special.)

— 7 Aprilie n. 1907.

Stimată Redacțiune! O sărbătorească și mult încurajatoare întrunire a avut loc azi în Orăștie, unde [illegible]000 de Români, fără osebiri de vederi po[illegible]ice, sosiți din alte două centre ale comit[illegible]i, au venit să protesteze și ei, contr[illegible]iectului de lege ce are de scop nimicire[illegible]culturei și prin ea a vieței noastre românești. Adunarea s'a ținut în curtea bisericei, în umbra crucei și'n fața bisericei.

Se alege președinte protopopul gr. or. *Vasilie Domșa*, iar vice-președinți pe protopopul greco-catolic *Frenț* și învățătorul-dirigent *Constantin Baicu.* Ca notari au fost designați Ioan *Moța* și Dr. I. *Maior.*

Președintele salutând cu cuvinte frătești pe cei întruniți la lupta de apărare a școalelor noastre, explică poporului scopul întrunirei și roagă pe toți, ca în bună înțelegere și cu calmitatea recerută, să discute obiectele puse la ordinea zilei.

Primul a luat cuvântul Dr. *Au[illegible]el Muntean*, espunând pe larg situațiunea politică de azi, așa precum o contemplează d-sa și provocându-se la mai multe legi aduse până acum, pune în fața lor proiectul de lege al guvernului unguresc, privitor la școalele poporale.

Se urcă apoi la tribună *I. I. Lăpădatu* și între viue aprobări și caracteristice întreruperi, cu o însuflețire amestecată, cu multă îngrijorare, arată cum ne-am eluptat puținele noastre drepturi pentru a

ne putea cultiva, — câte jertfe am adus pentru asigurarea și ridicarea mijloacelor noastre de cultură și cum neîncetat a trebuit să purtăm cele mai grele lupte întru păstrarea clenodielor noastre culturale.

Se ocupă amănunțit cu proiectul de lege al ministrului Apponyi și în special cu scopul ce se urmărește a-se ajunge cu acel proiect, în caz dacă ar deveni lege, se provoacă la mai mulți bărbați politici ai Maghiarilor, cari încă ar fi fost de vederi contrare, sau cel puțin mai concilianți, ca legislatorii maghiari de astăzi.

Se dă după aceasta cuvântul unui țăran, care cu o elocință rară în modul gândirei țăranilor noștri, înzestrați cu o istețime și o judecată proprie firei românești, în limbagiu poporal și ușor de înțeles, explică fraților săi țărani pericolele ce pot să se nască din proiectul de sub întrebare și de aceea îi provoacă, ca cu bărbăție să-și spună cuvântul.

Furtune de aplauze și însuflețite aclamări au dovedit, că din sufletul și din inima fraților săi a vorbit.

D-l *Vasile Osvadă*, cu o satiră usturătoare, satirizează intențiunea »binevoitorilor și cultivătorilor« noștri și arată absurditățile și imposibilitățile, ce cuprind unii §-i din proiectul grofului Apponyi.

Și publicul îngrijorat, pe o clipă, se înviorează și răsplătește pe orator cu sincere ovațiuni de aprobare.

Un nou vorbitor trece la tribună Dr. *Aurel Oprea* și după o scurtă introducțiune, prezintă și recomandă spre primire următorul

Proiect de rezoluțiune:

Adunarea Românilor întruniți la **Orăștie** în ziua de 7 Aprilie luând la amănunțită desbatere proiectul de reformă al guvernului, privitor la școalele confesionale, enunță unanim următoarea rezoluțiune:

1. Adunarea protestează solemn contra reformei școlare proiectată de actualul ministru de culte și instrucțiune publică, înfierându-o ca un temerar atentat, atât împotriva libertății, frățietății, egalei îndreptățiri naționale și confesionale, cât și împotriva drepturilor fundamentale istorice și pozitive, publice, autonomice și private, înscrise în constituțiile Transilvaniei și Ungariei, ba chiar și împotriva temeiurilor creștinătății și a drepturilor omului, respectate azi ca sfinte în toată lumea civilizată și neorbită de prejudiții și patimi.

2. De aceea adunarea în conștiința adevăratului patriotism își ridică glasul indignării sale profunde în contra sistemului de guvernament manifestat și prin proiectul înfierat, care cu zguduirea bazelor istorice, etice și legale ale statului nostru, în interesul exclusivismului de rassă, urmărește utopia desființării politice și etnice a atâtor popoare pătrunsă cu egală fidelitate și de conștiență națională și de ființa lor constitutivă de stat.

3. Prin urmare adunarea pretinde, ca imediat, să se retragă acest proiect, care tentează a împedeca pentru scopuri detestabile nepatriotice, luminarea prin instrucție a straturilor largi ale popoarelor, posibile esclusiv în limba maternă, și astfel primejduește consolidarea reală a statului, condiționată dela progresul armonic, dela pacea religionară întemeiată pe respectul caracterului național al instituțiilor bisericești și dela buna conviețuire a popoarelor unite sub coroana sfântului Stefan și adunarea reclamă alte măsuri legislative cari să asigure o dreaptă salarizare a învățătorilor confesionali, cu ajutorul budgetului de stat, dat numai la cererea susținătorilor de școală și fără nici o condițiune.

4. Adunarea conjură pe toți oamenii libertății, și în primul rând pe toți factorii bisericești, școlari și politici ai poporului român, ca să stăruiască pe lângă toate forurile legale și în deosebi la supremul factor constituțional, de a cărui tron în strălucire ne leagă ca și de patrie și neamul nostru, lealitate cu sânge pecetluită prin veacuri, și folosind toate mijloacele legale cu supremă energie să lucreze, ca proiectul combătut să fie zădărnicit, arătând pretutindenea că națiunea română jertfind neasămănat dorului său de luminare, are și hotărîrea nestrămutată de a întra în rezistența pasivă strict constituțională față de ori-ce acțiune nelegiuită, îndreptată împotriva școalelor sale naționale și confesionale, împotriva limbei și culturei sale românești.

5. In urma adunarea, pătrunsă de sfințenia cauzei și de gravitatea primejdiei amenințătoare, așteaptă cu încredere de la toți cei în drept și în datorință, să întrunească fără preget o adunare a întreg neamului românesc din patrie, care în lupta de apărare a culturei sale naționale, să-și rostească solidar și în deplină frăție cuvântul său din urmă pentru situațiune și pentru viitor, și să închege iarăși întreg poporul nostru într'o neînfrântă organizație, care să cuprindă în fine toate forțele vii ale națiunei dela opincă până la vlădică.

*

Resoluțiunea aceasta este ascultată cu o atențiune deosebită și s'a primit cu unanimitate și cu vii aprobări de adunare, care a hotărît a se da (rezoluțiunea) deputatului cercului, pentru prezentare și apărare întocmai.

D-l Dr. Aurel *Muntean* a găsit cu cale a mai propune și un amandament de mai însemnată valoare, care asemenea s'a primit.

Președintele mulțumește pentru încrederea, de care a fost împărtășit și pentru ordinea, seriositatea și bunaînțelegerea ce s'a dovedit în aceasta memorabilă adunare, ce-o declară terminată.

D-l *Francisc Hossu-Longin*, reamintind activitatea Românilor din aceste părți în decurs de 40 de ani, arată, cum toate acțiunile de valoare națională s'au făcut și s'au putut face numai prin concentrarea puterilor și a tuturor factorilor competenți și îndatorați, în perfectă și bună înțelegere.

De aceea semnalând și D-sa, că mare este pericolul, ce ne amenință și mari și grele lupte ne așteaptă, apelează la toți fii credincioși ai neamului, să se închege toți într'o singură falangă, care nu se va putea birui.

Nisuința spre acest scop văzându-o în această memorabilă adunare, mulțumește președintelui pentru înțeleapta conducere a adunării.

In urma acestor vorbiri adunarea și publicul s'a împrăștiat, cântând »Deșteaptă-te Române«.

Coresp.

Din dieta ungară.

Ședința camerei dela 8 Aprilie.

La proiectul de lege școlar a vorbit dep. Dr. *Al. Vaida*, cu-o mică întrerupere, dela începutul aproape până la încheierea ședinței timp de trei oare.

Guvernul, zise Vaida, a adus acest proiect de lege mai mult spre a abate atențiunea generală dela chestiunea votului universal, a pactului și a urcării contingentului recruților. El este, adause, un proiect hermafrodit, prin care se întroduce spionagiul în școală, și care o va demoraliza. (Președintele întrerupe pe vorbitor, chemându-l la ordine.) Zice că archiereii și-ar împlini numai o datorie remonstrând contra acestui proiect, care va ațîța nu numai războiul social, ci și confesional. Va veni încă timpul când Apponyi va merge la Canossa din pricina acestui proiect și atunci pe lângă »groful negru« vom avea și un »grof de Canossa«. (Sgomot mare.)

După pausă continuă și este des întrerupt de deputații maghiari. La afirmarea lui Vaida, că lupta în contra proiectului va începe după ce acesta va ajunge la valoare de lege, strigă deputatul Szasz: »Voiți earăși să omorâți?« »Nimeni nu vrea să omoare j« răspunse Vaida.

Vorbitorul citează apoi pasagii din scrierile lui Mocsary. Va veni zice și timpul când Maghiarul va trăi în pace cu Românul... (Voci: Dar mai întâiu trebue să fiți voi delăturați! Așa e!)

Vaida cetește apoi o poezie maghiară, care se folosește în școalele poporale (de Györffy) și asupra căreia face o observare ironică.

E. *Nagy*: Batjocurește poeziile noastre, trebue să l dăm afară. Este o obrăznicie pe care nu o putem suferi.

Vaida a răspuns: »Poftim și mă dă afară, eu am aici dreptul de a vorbi!«

Terminând prezentează camerei un proiect de rezoluțiune, prin care cere ca în caz că va fi primit proiectul de lege să fie însărcinat ministrul de instrucțiune publică de a prezenta un proiect de lege în care să fie lămurit indicate dispozițiunile legilor fundamentale, cari nu sunt încă abrogate.

A mai vorbit deputatul naționalist slovac Fr. *Skicsak*, care asemenea a prezentat un proiect de rezoluțiune.

ȘTIRILE ZILEI.

— 27 Martie v.

Știri militare. Cu trenul de eri după amiazi a sosit la Brașov comandantul corpului de armată XII Ex. Sa F. M. L. Gaudernack, pentru a inspecta trupele din localitate. In suita sa se află și d-l colonel M. Șandru, noul comandant al brigadei de infanterie din Brașov.

Jubileul adjutantului Maj. Sale Monarchului. Duminecă și-a serbat generalul conte Ed. *Paar* jubileul de 20 ani, de când a fost numit prim-adjutant pe lângă Maj. Sa Monarchul. Din acest prilegiu Maj. Sa i-a conferit marea cruce a ordinului Stefan.

Cei mai mari bărbați ai Franței. Ziarul »Petit Parisien« a inițiat luna trecută un fel de plebiscit, punând cetitorilor săi întrebarea: cari sunt cei mai mari bărbați ai Franței? Plebiscitul s'a încheiat zilele trecute. Din 15 milioane voturi, cari s'au dat de către cetitorii numitului ziar, a întrunit cel mai mare număr de voturi și anume 1.338,425 celebrul Pasteur, 1,227.103 voturi Victor Hugo, 1,155.672 bărbatul de stat Gambeta, 1,118.034 Napoleon I. și 1,039.453 voturi Thiers. Sub un milion de voturi au întrunit următorii francezi: ministrul de răsboiu al revoluțiunei Lazare Carnot, chemicul Curie, A. Dumas (tatăl), medicul Dr. Roux, Parlamentier, care a întrodus cartofii în Franța, electro-technicul Ampere, exploratorul Brazza, Emil Zola, Lamartin și Arago.

Incercare de șantaj în contra regelui Petru. Ziarul sârbesc »Stampa« comunică, că soția fostului ministru de justiție al Muntenegrului și apoi soția lui Voinovici, educatorul prințului Alexandru, s'a adresat unei rude a regelui Petru cu cererea, ca regele să-i trimeată 30.000 lei, căci în caz contrar va face destăinuiri senzaționale asupra scandalurilor dela Curtea sârbească și asupra legăturei regelui Petru cu regicizii. »Stampa« adaogă că această amenințare a d-nei Voinovici nu este decât o încercare de șantaj.

Dela frații din Bucovina. Cetim în »Apărarea națională«: Comitetul național central al Românilor din Bucovina în ultima sa ședință ținută în săptămâna aceasta între altele a luat și hotărîrea, ca să învite pe toți domnii prezidenți ai comitetelor districtuale, ca aceștia se compue un catastru asupra tuturor comunelor din județele respective în care se află societăți cu cabinete de lectură și bănci după sistemul raiffeisian și acele în care nu se află aceste instituțiuni culturale și economice. Scopul comitetului central e adecă de a purta o evidență asupra mersului acestor instituțiuni, iar acolo, unde nu se află, de a contribui și a conlucra împreună cu factorii chemați la înființarea lor.

Necrolog. In Hodac a încetat din viață alaltăeri învățătorul pensionat și cassar comunal *Izidor Lupu* în etate de 59 ani. Pe defunctul, a căruia înmormântare se face astăzi, îl deplâng soția, șeapte fii și numeroși consângeni. Odihnească în pace!

Un învățător — ucigaș. Se anunță din Szabadka, că învățătorul Sárffi Bela din comuna Soltovadkert a bătut pe un școlar atât de strașnic, încât bietul copil după două zile a încetat din viață. Invățătorul, care de 25 ani servește la această școală, s'a sinucis de supărare.

In abatorul orașului Brașov s'au tăiat în cursul lunei Martie 9 tauri, 176 boi, 11 vaci, 23 bivoli, 91 vite tinere, 395 vițel, 652 porci și 4707 miei. Din comunele învecinate s'au adus în oraș vite deja tăiate și anume 2 boi, 3 vaci, 1 bivol, 540 porci și 133 miei, afară de aceasta 103 chilogr. carne de porc. Din vitele tăiate au fost eschise dela consumare 2 porci și au fost confiscate 97 deosebite organe din vitele tăiate. N'au fost admise spre tăiere 2 vițel și 17 miei. Ca taxe de tăiere și examinare s'au incasat 3183 cor. 63 b., ca dare de consum și 25% adaus s'au încasat 10.315 cor. 31 b., alte taxe 57 cor. 92 b., laolaltă 14.556 cor. 86 b.

Inundări. Se anunță din Vișeu (Maramurăș) că rîul Hernad a esundat. — In Deva Murășul ieșind din albie, apele au înundat un teren de o mie jughere.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Architectul din Norwood.

Din viața unui detectiv de *Conan Doyle*.

(Urmare.)

O singură speranță mai aveam — dar și aceasta slabă, foarte slabă. Am examinat scrinul. Conținutul lui era partea cea mai mare scos afară și pus pe masă. Hârtiile erau în cuverte mari și sigilate. Poliția a deschis câteva din ele. După cât am putut eu constata aceste hârtii nu erau de nici o valoare mai mare, iar registrele d-lui Oldacre nu prea arătau a fi strălucită starea lui materială. Imi părea însă că ar lipsi încă hârtii de acolo — poate aceste au fost cele mai principale, — le-am căutat în toate părțile și nu le-am găsit. — Dacă ne-ar succede să documentăm aceasta, ne-ar fi spre mare folos, căci ar contrazice mult părerilor lui Lestrade; cine ar fura hârtii de valoare când ar ști că și așa le moștenește?

»In sfârșit după-ce am cercetat toate zadarnic, mi-am încercat norocul cu menagera. Numele ei e Lexington, e o femeie mică dosnică, tăcută și bănuitoare. Ea ar putea mai multe să ne spună dacă ar vrea; despre asta sunt foarte sigur. Insă a fost tăcută ca o figură de ceară. Ea a deschis d-lui Farlane la $9^1/_2$ oare seara ușa și zice că mai bine să i-se fi uscat mâna decât să fi făcut aceasta. La $10^1/_2$ zice s'a dus să se culce. Odaia ei zace tocmai în partea opusă și astfel n'a putut să audă nimic. Abia la alarma dată în urma focului s'ar fi deșteptat. Mi-a mai spus că d-l Farlane și-a lăsat pălăria și bastonul în coridor. De asta își aduce bine aminte și că sărmanul și bunul ei stăpân de sigur a fost omorât. »A avut inimici?« Inimici are fie-care om, zise ea, dar d-l Oldacre a trăit foarte retras și a convenit cu oameni numai în afacerile lui. 'Mi mai spuse că ar fi văzut nasturii și că ar fi cunoscut imediat că aparțin acelui costum pe care l'a purtat stăpânul ei în seara din urmă. Lemnele să fi fost foarte uscate din cauză, că n'a plouat patru săptămâni și că au ars astfel ca iasca. Când venise ea la foc era deja totul încins în flacări, nu se mai putea deosebi nimic, dar ar fi mirosit a carne prăjită, ce au constatat și pompierii. De hârtiile și afacerile lui private în genere mi-a spus că n'are nici o cunoștință.

»Așa, dragul meu Watson, asta este întreaga dare de seamă a nereușitei mele. Și totuși — totuși — știu, că toate sunt mincinoase și false, o simt în toate oasele mele«. Este ceva ce zace în dosul acestor lucruri și despre care știe menagera. Avea ceva dârj în ochii ei, ceea-ce se poate observa la acei oameni, cari retac ceva. Dar toate aceste simțiri și cugetări nu ne folosesc nimic, Watson, și dacă nu vom avea un noroc deosebit, atunci mă tem că cazul de la Norwood nu va avea norocul să fie însemnat în carnetul succeselor noastre, al cărui conținut mai curând ori mai târziu tot va eși în publicitate«.

»Omul acesta n'are însă nici decum înfățișarea unui criminal« observai eu.

»Asta este o probă cam suspectă, dragă Watson. Nu îți aduci aminte de periculosul ucigaș Bernt Steven, care a apelat în anul 1887 la ajutorul nostru? Mai există așa un om, care să fi avut aparența unui copil nevinovat ca și acela?

»E adevărat«.

»Dacă nu ne va reuși, să-i dovedim nevinovăția lui prin dovezi mai întemeiate, e pierdut omul nostru. Argumentațiunea lui Lestrade este întărită prin toate descoperirile ulterioare, și nici o faptă nu stă cu ea în contrazicere. Numai hârtiile cari lipsesc ar fi contra acestor argumentațiuni. Aceasta este singura bubă și de aici trebue să se înceapă o nouă cercetare din partea noastră. La revidarea catastifului lui Oldacre, am observat că starea materială nefavorabilă derivă mai cu seamă de acolo, că s'au îngrămădit acum mai în urmă o mulțime de polițe de plată mari, cari în anul din urmă s'ar fi plătit unui anumit domn Cornelius. Ași vrea acum bucuros să știu cine e acel domn Cornelius, cu care poartă un architect pensionat așa mari afaceri. Nu e imposibil ca acesta să fie amestecat în afacerea asta. El poate să fie un agent, un comisionar, însă n'am găsit nici o corespondență relativă la plățile aceste mari. In lipsa de alte argumente mai bune trebue să se înceapă cercetările mele acum cu informarea după acel domn, care a încasat banii aceștia dela bancă. Cu toate astea eu fătul meu cred că cazul acesta nu va contribui să mărească renumele nostru. Lestrade va lăsa ca clientul nostru să fie spânzurat și Leotland Jard va triumfa.«

Nu știu dacă și acum a durmit Holmes în noaptea aceea, căci când am venit la dejun, l'am găsit palid și obosit; ochii lui limpezi mi-se păreau, în urma inelelor negre ce-i încadrau și mai limpezi. Pe covor sub scaunul lui erau aruncate mucuri de țigări și cele dintâi ediții ale jurnalelor de dimineață. Pe masă o telegramă deschisă.

»Ce zici la asta Watson?« întrebă el dându-mi telegrama.

Ea venea dela Norwood și era de următorul cuprins:

Teatru german în Brașov. Desearâ noutatea *„Drei Erlebnisse eines englischen Detektivs“*, comedie în 3 acte de Franz Schönthau. — Mâne, 10 Aprilie, pentru a doua oară »*Husarenfieber*« de Kadelburg, care sigur va avea tot aceiași reușită ca cea dintâi representație.

Tragica moarte a unui atlet. Revista engleză »Healthand Strength«, scrie următoarele: Intr'o luptă decisivă, care a avut loc în Londra la teatrul »Alhambra«, între Hackenschmidt și Sbysko, primul furios apucă cu putere pe Sbysko, rupându-i coloana vertebrală. Nefericitul Sbysko a încetat din viață după 2 ore de chinuri teribile. Publicul adânc impresionat, a părăsit imediat teatrul.

Un om care înviază morții. Următoarea întâmplare tragi-comică se anunță din București: Duminecă pe seară, a pornit adus într'o căruță din satul Colentina săteanul Ion Grondea în etate de 27 ani, care suferea de mai mult timp de ftisie. Alături de dânsul se afla soția lui, care dezolată plângea într'una. Pe când erau aproape de Capitală, nenorocitul murì în căruță. Un individ binișor îmbrăcat oprì căruța și întrebând pe tânăra femeie de ce plânge, aceasta îi spuse: »De, domnișorule, mi-a murit bărbatul.« — »Dar de ce suferea bărbatul d-tale?« — »De oftică. A atacat sărmanul din cauză că a muncit toată iarna în frig.« — »Lasă nu mai fi supărată, că ți-l înviez eu. Cât îmi dai însă pentru asta?« — »Iți dau tot ce am la mine, numai înviează-mi bărbatul,« răspunse femeia. Tânărul se urcà în căruță, luà dela femeie suma de 10 lei și începu să frece pe mort la tâmple. Aproape de barieră individul, — care trebue să fi fost vre-un pungaș, a sărit din căruță și a luat-o razna pe câmp, ascunzându-se în niște gropi. Femeia s'a plâns secției, care face cercetări.

Adunarea marilor proprietarĭ din România.

Duminecă s'au întrunit în localitățile »Societății Agrare« din Bucureștĭ vr'o 200 proprietarĭ marĭ, pentru a discuta asupra situațiunei, în care a ajuns proprietatea mare în urma recentei răscoale țărăneștĭ. Adunarea a fost deschisă de către d-l Sava *Șomănescu*, care aduce la cunoștință, că societatea agrară a încredințat președenția societății d-lui P. P. *Carp.* Au luat cuvântul d-nii P. P. Carp, C. Iurca, Al. Brăescu și Al. Marghiloman, vorbind la chestiunile dela ordinea zilei. In fine adunarea primește următoarea *moțiune* :

»Considerând că unii prefecțĭ — credem fără aprobarea guvernului — prin chemărĭ oficiale de prefectură, a proprietarilor și arendașilor, spre a hotărî împreună cu administrația condițiunile de învoelĭ cu țăranii se tinde a se stabili un regim de minimum de salariu și maximum de dijmă ; Considerând că se pășește astăzĭ la intemeierea unui regim intolerabil și aceasta nicĭ măcar în virtutea unei legĭ și numai a arbitrariului prefectoral ; Considerând că speranțele fără marginĭ ce pot naște în mintea țăranului de pe urma unor atarĭ procedeurĭ sunt de natură a menține neliniștea în spirite și a provoca conflicte; Considerând că sancțiunea ce se dă de unii din prefecțĭ — de sigur fără știrea guvernului — reprimirei condițiunilor impuse de ei este amenințarea că autoritățile nu răspund de menținerea ordinei, ceea ce s'ar putea interpreta ca un îndemn la răscoală,

Societatea agrară împreună cu agricultorii și proprietarii întruniți la această societate exprimă dorința legitimă ca legile să fie respectate și pentru aceasta cere ca actele nelegale ale acelor prefecțĭ să fie anulate și desaprobate în mod public, lăsând deplină libertate părților în stabilirea raporturilor reciproce.

In vedere : Că incendiile, jafurile și devastările comise în timpul răscoalelor au cauzat la numeroșĭ agricultorĭ pagube însemnate, atrăgând ruina pentru mulțĭ din ei, că faptele comise carĭ aproape s'au generalizat peste o mare întindere a țărei, ating nu numai relațiunile dintre proprietarĭ și muncitorii de pământ, ci însășĭ ordinea constitutivă a statului. Că nu este admisibil în special ca locuitorii din comunele, carĭ au luat parte la jafurĭ și devastărĭ sau carĭ au stat în imposibilitate față de ele să nu fie declarațĭ responsabilĭ, căcĭ ar fi a le da o primă de încurajare ; Că nerepararea pagubelor comise ar fi de natură a aduce o însemnată scădere în producțiune și prin urmare în bogăția generală a țărei, deoarece pentru mulțĭ agricultorĭ capitalul de exploatare a fost nimicit; Considerând că reconstituirea mai repede a acestui capital este chiar în interesul statului, Societatea agrară, împreună cu proprietarii și agricultorii întrunițĭ la această societate în ziua de 25 Martie, crede că este de datoria statului de a lua urgente măsurĭ pentru a înlesni proprietarilor devastațĭ reconstituirea capitalului de exploatare făcând astfel posibilă începerea muncilor. Adunarea însărcinează comitetul de a aduce aceasta la cunostința guvernului.

Bibliografie.

„Doamne ajută-ne“ e numele unui nou volum de nuvele de d-l *Romulus Cioflec*, care a apărut acum zilele din urmă în tipografia regală din Bucureștĭ. Cartea e scrisă într'o limbă frumoasă și într'un stil ușor. Motivele și-le-a ales d-l Cioflec mai mult din viața dela țară. Formatul e octav mare, tipar frumos pe 246 paginĭ și costă numai 2 coroane plus 10 banĭ porto. Se poate procura prin tipografia și librăria A. Mureșianu.

A apărut Nr. 4 din revista »Junimea Literară« cu următorul sumar : Rămâi la noi, I. Broșu. La fântână, Ioan Gramadă. Indrăgostiții, Leandru. Ceva despre limbile clasice în gimnazii, V. Greciuc. Cântec, Elena Sirena. La mormântul lui Eminescu, Liviu Marian. Sărmanii drumețĭ, V. Loichiță. Printre florĭ, G. Rotică. Coliba, V. Loichiță. Plânge vioara, Narcis. Traducerĭ originale din Petőfi, V. Loichiță. Flăcău tomnatic, V. Huțan. Dărĭ da samă, Iancu I. Nistor. Cronică, gt. Notițe bibliografice, N.-r. Răspunsurĭ. Redacția și administrația: Suceava (Bucovina) strada Sturdza Nr. 655.

ULTIME STIRI.

Ședința de azi a dietei.

(Raport telefonic special al „Gaz. Trans.“)

Budapesta, 9 Aprilie, In ședința de azi a camerei a luat cuvântul dep. Dr. Stefan C. *Pop*, rostind un discurs bine argumentat și frumos în contra proiectului. A vorbit până la orele $1^1/_4$.

Președintele dă un avertisment deputatului *Vaida*, pentrucă în discursul său ținut eri, cetind o poesie maghiară, și-a bătut joc de Unguri. (Deputatul Vaida nu e prezent în cameră.)

Deputații maghiari în urma aceasta fac mare tărăboiu și amenință pe deputații naționaliști.

Dep. *Ugron* cerând cuvântul ține un discurs pătimaș și plin de invective la adresa Românilor. Din nou se naște un mare sgomot și vociferări. Dep. Stefan *Pop* cere ca camera să nu-și spună cuvântul în chestia Vaida, până când acesta nu se va rectifica. Vaida va vorbi mâne înainte de întrarea în ordinea zilei.

Deputatul Iuliu *Maniu* răspunde cu demnitate lui Ugron și respinge cu indignare atacurile pline de ură adresate deputaților naționaliști și poporului român. Mai vorbește dep. Dr. *Vlad* în chestie de regulament.

Ședința se ridică la orele 2 și câteva minute.

*

Bistrița. 9 Aprilie. (Telegr. part. a „Gaz. Trans.“) Adunarea alegătorilor românĭ din comitatul *Bistrița-Năsăud* a succes foarte bine. Au fost prezențĭ peste o miie de alegătorĭ. Ordinea de zi a fost dezvoltată de patru oratorĭ. S'a protestat unanim contra proiectului școlar și s'a hotărât ca proiectul să fie înaintat și la dieta țării.

Budapesta. 9 Aprilie. Contele Bethlen a anunțat în conferența de eri a partidului koșutist că va interpela mâne în chestia mișcărei iridentistă (? !) între Români, iar dep. Ugron a cerut consimțământul partidului de a propune camerei în vederea obstrucțiunei deputaților naționaliști, prelungirea ședințelor cu 1 oară.

Londra. 9 Aprilie. Ziarul „Daily Mail“ spune că scriitorul englez Sidney Whitman s'a adresat regelui României întrebându-l asupra situațiunii din România. Secretarul privat al regelui i-a trimis o lungă scrisoare, în care arată că suveranul este foarte mâhnit din cauza pressei în genere și mai ales din cauza celei vieneze, care a exagerat întinderea și natura desordinelor din România. Aceste desordine nu au avut nicĭdecum un caracter antisemit, cum li-s'a atribuit și probă e că pentru cei câțĭva evrei molestațĭ, sute de creștinĭ au fost ucișĭ. Mișcarea este esențialmente de un caracter pur agrar. Pagubele carĭ au resultat, neînsemnate pentru evrei, au fost în schimb foarte marĭ, pentru proprietarii și arendașii creștinĭ.

Viena, 9 Aprilie. Semioficiosu „Poll. Coresp.“ publică următorul comunicat : Ambasada română a primit azi o telegramă prin care este autorizată să dea cea mai energică desmințire știrilor publicate de diferite ziare, cari afirmau că ar fi existat în România un complot împotriva familiei regale.

Atena. 9 Aprilie. Regele Victor Emanoil, pe bordul vasului »Trinatria«, escortat de escadra italiană și de escadra grecească, a sosit eri aci. El a fost primit la Pireu de regele George și de principii moștenitori. Intâlnirea celor doi suverani a fost din cele mai cordiale. Regii s'au îmbrățișat cu căldură. Mulțimea i-a aclamat cu entuziasm. In gara Atena s'au făcut suveranilor nouă și lungi ovațiuni.

Viena, 9 Aprilie. Corespondentul din Atena al ziarului »Tribuna« a intervievat pe președintele Camerei d. Levidis, asupra scopului vizitei regelui Victor Emanuel. D. Levidis a răspuns că această vizită nu are alt scop decât de a lega și mai mult relațiile dintre Grecia și Italia și simpatia dintre cei doi suverani. Președintele Camerei grecești *desminte că ar fi vorba de o intervenție a regelui Italiei pentru aplanarea conflictului greco-român*, și și-a exprimat speranța că Italia va ajuta mult pe Grecia în visurile ei de panelenism.

Murăș-oșorheiu. 9 Aprilie. Apele Murășului crescând amenință să inundeze orașul. O parte din Reghinul-săsesc e inundat.

Deva. 9 Aprilie. Murășul a inundat hotarul Devei și amenință și orașul.

Belgrad, 9 Aprilie. Scupcina s'a amânat până la 9 Iunie fără să fi votat bugetul.

Belgrad. 9 Aprilie. Știrile din provincie spun că s'au produs inundații din cauza topirei zăpezilor și creșterei apelor.

Praga. 9 Aprilie. Ziarul »Glas Naroda« anunță că conziliul municipal din Praga a fost încunoștiințat în mod oficial că Maj. Sa Monarchul va sosi cu un tren special Lunia viitoare la oarele 4 după amiazi în Praga. Directorul de ceremonii al Maj. Sale a sosit deja la Praga.

Petersburg, 9 Aprilie. După »Novoje Vremja« la universitatea din Kiew se află cu totul în mânile revoluționarilor. Studenții universității din Moscova resistă ultimatului lor de a avea dreptul să țină întruniri publice cu caracter politic. Universitatea din Moscova nu va fi probabil deschisă înainte de luna Maiu.

Petersburg, 9 Aprilie. Familia Țarului se va stabili la Peterhof în ziua de 31 Martie. In vederea acestei mutări s'au luat cele mai întinse măsuri. S'au îndoit toate gărzile și s'au luat toate măsurile de apărare a liniilor ferate și a drumurilor pe cari vor trece membrii familiei imperiale.

Paris, 9 Aprilie. Comisiunea uniunei muncitorilor a decis să proclame greva generală cu începere dela 11 Aprilie.

Karbin, 9 Aprilie. Un mare incendiu a distrus cartierul comercial Fudjama pe o întindere de doi chilometri. Mii de oameni au rămas fără adăpost. Pagubele sunt evaluate la peste 4 milioane de ruble.

Proprietar : Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce

Găsit nouă dovezi importante. Vina lui Farlane e definitiv constatată, te sfătuesc să nu te mai ocupi de acest caz.

Lestrade.

»Asta sună foarte serios«, îi răspunsei.

»Este anunțul triumfului lui Lestrade«, observă Holmes, zâmbind amar. »Și totuș ar fi prea timpuriu a considera cauza ca pierdută. O nouă dovadă ar fi ca o sabie cu două tăișuri ; și ar putea documenta ușor contrarul la ceea-ce gândește Lestrade. Dejunează iute să mergem pe urmă amândoi acolo să vedem ce să mai poate face. Am sentimentul ca și cum aș avea lipsă de societatea ta și de ajutorul tău moral«.

Amicul meu n'a mâncat nimic. Era o particularitate a lui de a nu mânca nimic în asemeni momente, și adesea să încredea în natura lui de fer până ce leșina de foame. »Pentru moment nu mi-a mai rămas putere pentru digestat«. Așa 'mi răspundea la sfaturile mele de medic. Și astfel nu-mi bătu nici astăzi la ochi când nu dejună de loc și plecă cu mine nemâncat la Norwood.

In jurul lui Deep Dene House erau o mulțime de curioși adunați. Casa și poziția ei mi-am fost închipuit'o eu foarte bine. In ușe mă întâmpină Lestrade c'o față de triumfător.

»Hei domnule Holmes cine are dreptate? Ți-ai găsit deja vagabondul?«

»Incă nu mi-am dat părerea ultimă în chestiunea aceasta« răspunse amicul meu.

»Noi ne-am dat'o deja eri și astăzi s'a și adeverit aceasta. Așadar trebue să recunoști că de astă dată te-am întrecut domnule Holmes«.

»Tocmai așa faci par'că ai fi găsit ceva deosebit, ca și cum s'ar fi întâmplat ceva neașteptat«, zise Holmes.

Lestrade rîse cu hohot.

»Iți cred d-le Holmes că nu te lași așa bucuros învins, ca cei mai mulți dintre oamenii noștri, însă nu se poate aștepta ca cineva să aibă în totdeauna dreptate, nu-i așa d-le Doctor? Veniți cu mine domnilor, căci cred că acuma vă pot pentru totdeauna convinge de vinovăția tînărului Farlane«.

Ne conduse printr'un coridor într'un antreu destul de întunecos.

»Pe aici trebue că a trecut Farlane după comiterea crimei lui pentru a-și lua pălăria«, zise el mai departe. »Uitați-vă numai aici«. C'un patos teatral aprinse el un chibrit și ne arătă o pată de sânge pe păretele alb spoit. Când apropiă chibritul mai mult de părete, observai că nu era numai o stropitură, ci se vedea cum se cade urma unui policar apăsat pe părete.

»Scoateți numai lupa d-le Holmes«.

»Da, tocmai asta am vrut s'o fac«.

»Trebue că-ți este cunoscut, că doi policari nu lasă niciodată una și aceeași urmă«.

»Am auzit despre asta«.

»Atunci te rog să-l asemeni cu această formă de ceară ce a fost luată azi dimineață după policarul tînărului Farlane.

Apropiind forma de ceară lângă pata de sânge numai trebuia nici lupă pentru a cunoaște imediat că amândouă derivă dela unul și același policar. Am recunoscut îndată că tînărul nostru client e pierdut.

»Asta-i ultima verigă din lanțul dovezilor«, zise Lestrade.

»Da, asta-i ultima verigă«, repetaiu și eu.

»Asta-i hotărîrea«, zise Holmes.

Insă în vocea lui îmi părea ceva curios, mă întorsei spre el și fața lui era cu totul schimbată și trăda o bucurie ascunsă. Ochii îi străluceau și mi se părea că numai cu greutate își reținea rîsul.

»Dumnezeule din cer!«, exclamă el, »cine ar fi crezut una ca asta? Cum poate să te înșele de multe ori înfățișarea unui om, într'adevăr! Părea la vedere așa un om cum se cade! Ne va fi spre învățătură, ca să dăm așa de ușor crezământ impresiunilor noastre. Nu-i așa Lestrade?«

(Va urma.)

Convocător.

Toți cei ce au subscris acții la înființândul institut de credit și economii „VATRA", societate pe acții în Cluj — prin aceasta se conchiamă la

Adunarea constituantă

ce să va ținea în **Cluj, Strada Kossuth Lajos Nr. 26, la 20 Aprilie 1907 st. n., la 9 oare** din zi cu următorul

Program:

1. Deschiderea adunării.
2. Constatarea faptului, că s'a asigurat capitalul societar prin subscrieri și plătiri satisfăcătoare condițiilor din prospect.
3. Decidere asupra constituirii ori întrelăsarea înființării institutului.
4. Statorirea statutelor.
5. Alegerea comitetului de revizie.
6. Denumirea membrilor din direcțiune de către fundatori.
7. Decidere asupra absolutorului membrilor fundatori.
8. Eventuale propuneri.
9. Închiderea adunării.

Cluj, la 1 Aprilie 1907 st. n.

Pentru membrii fundatori:

Nicolau Ivan, prezident. **Dr. St. Morariu,** notar.

„TÂRNĂVEANA",
institut de cred. și economii, Sighișóra

Concurs

pentru **ocuparea unui post de practicant** cu salar începătoriu de 720 cor. anual, fiind a-se ocupa acest post imediat.

Reflectanții au a-și trimite documentele necesare — între cari și absolutoriul vre-unei școale comercială superioară — la adresa direcțiunei.

Sighișoara, în 8/IV. 1907.

DIRECȚIUNEA.

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 Aprilie n. 1907.

Renta ung. de aur 4%.	112 35
Renta de coróne ung. 4%	94 55
Impr. căil. ter. ung. în aur 3½% .	83.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4% .	94 35
Bonuri rurale croate-slavone . .	95 45
Impr. ung. cu premii	198 —
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin .	147.75
Renta de hârtie austr. 4²/₁₀ . . .	98 65
Renta de argint austr. 4²/₁₀ . . .	98.55
Renta de aur austr. 4%	117 15
Renta de coróne austr. 4% . . .	98 70
Bonuri rurale ungare 3½% . . .	88 70
Losuri din 1860 . . .	151 75
Acții de-ale Băncei ung. de credit	1770 —
Acții de-ale Băncei austr. de credit	776 75
Acții de-ale Băncei austro-ung. .	664.50
Napoleondori.	19 15
Mărci imperiale germane . . .	117 80
London vista	241 60
Paris vista	95 55
Note italiene.	95 25

Cursul pieței Brașov

Din 9 Aprilie n. 1907.

Bancnote rom.	Cmp.	18.94	Vênd.	18 96
Argint român	„	18.80	„	18.84
Napoleondori.	„	18.94	„	19 —
Galbeni	„	11.20	„	11.45
Mărci germane	„	117.20	„	117 30
Lire turcesci	„	21.50	„	21.60
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	„	101
Ruble Rusesci	„	2.53	„	2.58